

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Promptuarium allegoriarum sacrarum praecipua fidei
christianae capita illustrantium: indice quadruplici
instructum post editiones 5 revisum, iam septimo
recusum**

Botsack, Johann

Francofurti ad Moenum, 1678

Articvlvs I.

[urn:nbn:de:bsz:31-142795](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-142795)

CAPUT II.
DE DEO.

ARTICVLVS I.
DE COGNITIONE DEI.
COGNITIO DEI IMPERFECTA.

46. *Adventante aurora filius Dei dimitti voluit à Jacobo, quò cum noctu fuerat luctatus, Gen. 23. v. 26. Ita nobiscum per verbum, tanquam noctu (respectu vitæ & cognitionis futuræ) luctatur Deus. Fides enim nihil, nisi lucta est. 1. Tim. 6. v. 12. Hebr. 12. v. 1. Revelatio demùm plenatempore sit auroræ in extremo iudicio. Nobis jam nox, Sole nostro Christo in cæli hemisphærio (non Empyreo illo, sed majestatis suæ) velut versante, cum visibili nos præsentia (ordinariè) destituat, claritatem cognitionis occultante, quam in die iudicii plenissimè revelabit, 1. Joh. 3. v. 2. Col. 3. v. 4. Hac illucescente aurora, lucta fidei cessabit, in rem præsentem ductis piis, de facie ad faciem Dominum intuentibus, 1. Cor. 13. v. 12. 1. Joh. 3. v. 2.*

COGNITIONIS DEI AUTOR.

ipse Deus 1. Sam. 3. v. 7.

47. *Samuel nesciebat Dominum, antequam Dominus se ipse revelaret: Figura cæcitatæ nostræ spiritualis, Apoc. 3. v. 18. 1. Cor. 2. v. 14. Cuius culpa fit, ut Dominum nesciamus, nisi ipse salutarem suæ cognitionis faciem alluceat primus, quæ est æterna vita, Joh. 17. v. 3. radix vitæ, Sap. 15. v. 3. Justificatio nostri, Esa. 53. v. 11. Hanc cognitionem ipse largitur, Matt. 11. v. 27. In hoc lumine lumen videmus, Plal. 36. v. 10. cum se patefacit,*

cit, lucem inaccessam inhabitans, 1. Tim. 6. ψ . 16. Ut nemo solem, nisi sole lucente, videt: Ita nemo Deum discit, nisi Deo docente, ducente.

COGNITIO DEI IMPERFECTA.

48. *Noa fenestram in arca fecit*, Gen. 6. ψ . 6. Salomo in Templo, 1. Reg. 6. ψ . 4. Fenestræ hæ sunt sacræ scripturæ, quas cœlestis Noa, Salomon in arca & templo Ecclesiæ fecit: Per has Deum velut per fenestras in hac vita contemplamur, 1. Cor. 13. ψ . 12. Donec eundem videamus de facie ad faciem, & sicuti est, 1. Joh. 3. ψ . 3. per has fenestras lux salvificæ cognitionis Dei animabus nostris illabitur.

49. Cant. 2. ψ . 9. *Sponsus Spiritualis per cancellos Sponsam aspicit*. Fidei hic est aspectus in hac vita, ubi non de facie, sed in ænigmate solum, & velut per cancellos, cum Sponso Spirituali loquimur. *Intellectus* enim obscurati Ephes. 4. ψ . 18. *cancelis* sequestramur, (sicut reti, quale Moyses fecit. Exod. 38. v. 4.) à penitiori cognitione Dei, quæ alterius sæculi, 1. Cor. 13. ψ . 9. *Moses cancellos fecit ad altare pertingentes* Exod. 27. ψ . 5. Altare nostrum Christus. Hebr. 13. ψ . 10. in altera vita conspicuum fiet: Ad hunc usque ergò cancelli hi cognitionis extenti, Joh. 17. ψ . 3. Esa. 53. ψ . 11.

50. Esa. 6. ψ . 4. *Fumus implevit Domini domum, Vate gloriam ejus vident*. Domus Ecclesia est. 1. Tim. 3. ψ . 15. Videmus & in hac domo gloriam Dei, sed per fidem & spem. Tenebris obscuræ cognitionis & nebulâ tentationis multis modis impliciti sumus: unde ex parte tantum cognoscimus, 1. Cor. 13. ψ . 12. donec sol justitiæ ille Malach. 4. ψ . 2. nebulas has jubare suo discutiat, qui est Patris splendor, Hebr. 1. ψ . 3. longè augustior Moysi illo Exod. 34. v. 29. Lucr. 9. v. 29. 2. Cor. 3. ψ . 18.

51. Por-

51. *Porta Templi sex diebus claudenda: Diebus autem Sabbathi & Neomeniarum aperienda erat* Ezech. 46. *ψ. 1.* Porta hæc clausa imperfectam divinorum Myfteriorum cognitionem notat; Hæc est hujus vitæ h. e. sex diebus clauditur; At, ubi Sabbathum æternum illud ingruerit, Esa. 66. *ψ. 22.* & neomeniæ, quâ Lunæ Ecclesiæ cum Sole justitiæ Christo, fiet conjunctio, porta illa cognitionis non amplius clausa erit, aperta erit omnibus piis, Dominum de facie ad faciem intuituris, 1. Cor. 13. *ψ. 12.* 1. Joh. 3. *ψ. 4.*

ARTICVLVS II.

DE DEO, MYSTERIO S. TRINITATIS,
variiis Attributis.

*MYSTERIVM TRINITATIS MIRAN-
dum, non rimandum.*

52. *Cum vox fieret super firmamentum, steterunt Cherubim, & alas suas submiserunt* Ezech. 1. *ψ. 25.* Vox S. Trinitatis super firmamentum facta est, cum se in baptismo Christi clarissimè patefecit, Matth. 3. Pii sint quidem *Cherubim*, remigio fidei ad tam sublime mysterium contententes, sed tamen stare debent, hoc est, mirari magis hoc mysterium, quam scrutari, & alas humanæ rationis demittere, 1. Corinth. 2. *ψ. 14.* 2. Corinth. 10.

53. Esa. 6. *ψ. 2.* *Seraphim duabus alis volabant, quatuor verò sese tegebant, faciem, pedes, cum gloriam Domini viderent & ægis αἴγιον canerent.* Si nos gloriam hujus mysterii (Trinitatis scilicet) videre volumus, facies & oculos nostros obvelemus, qui nequeunt in hæc ἀγῆντα introspicere: & pedes nostros tegamus; impervestigabilis enim est hujus mysterii sublimitas. Fidei alis nos subvehamus! ejus remigio *torrentem* illum Ezech. 47. *v. 34.* tranemus.

54. Joh.